

L B HELTZEN ApS
Østervangsvej 91
8830 Tjele

Fornyset tilladelse til at indvinde overfladevand fra Nørreå til vanding af landbrugsafgrøder

Viborg Kommune meddeler hermed fornyset tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af overfladevand fra Nørreå vanding af landbrugsafgrøder. Indvindingsstedet med anlægsnummer 63261 er placeret på matrikel nr. 5v Øby By, Viskum.

Denne tilladelse erstatter tidligere meddelte tilladelse af 30. oktober 2012 for de dele der vedrører vandforsyningsloven.

Tilladelsen gives på følgende vilkår

1. Tilladelsen er gyldig fra d.d. til den 4. juli 2035
2. Indvindingen må kun bruges til vanding af landbrugsafgrøder på matrikel: 4ø, del af 5v (fremgår af bilag 1) 5q, 7a, 8 og 37 Øby By, Viskum, beliggende på Østervangsvej 91, Tjele.
3. I Nørreå (station 20.03 Vejrumbro) er medianminimumsvandføringen (Q_{mm}) ca. 2600 l/s. Der skal til hver en tid opretholdes mindst ½ medianminimumsvandføring (Q_{mm}) som er 1300 l/s. Der må samlet set højst indvindes med en hastighed på 50 m³/t = 13,8 l/s. Den årlige vandindvinding må maksimalt være 60.000 m³.
4. Der må indvindes op til 60.000 m³/år svarende til 1130 timers vanding med det etablerede anlægs timekapacitet på 53 m³. Vandmængden svarer til vanding af 60 ha landbrugsafgrøder med 100 mm/år.
5. Indvindingen skal ophøre helt, hvis vandføringen i vandløbet opstrøms indvindingsstedet kommer under 1300 l/s, svarende til 1/2 af medianminimumsvandføringen.
6. Anlægget skal være indrettet således, at det ikke virker hindrende for vandets frie løb samt besværliggør eller hindrer vandløbets vedligeholdelse, og at de for vandløbet regulativmæssige bestemmelser overholdes.
7. Anlæggets indtagingsrør skal være afspærret med et fastmonteret gitter eller net med største maskevidde på 4 mm. Indtagingsrør under

Dato: 04-07-2025

Sagsnr.: 24/6553
Sagsbehandler: vpdalar

Direkte tlf.: 87 87 55 74
Direkte e-mail: dalar@viborg.dk

Side 1 af 9

vandspejlet skal være afmærket med en synlig vedvarende pæl placeret på vandløbskanten.

8. De indvundne vandmængder skal registreres med fastmonteret timetæller. Målemetoden kan til enhver tid ændres af Kommunen. Opgørelse over de indvundne vandmængder for perioden 1. januar til 31. december skal sendes til Viborg Kommune - tilsynsmyndigheden - inden den efterfølgende 1. februar.

Det bemærkes, at tilsidesættelse af de stillede vilkår kan indebære, at tilladelsen tilbagekaldes uden erstatning jf. vandforsyningslovens § 34.

Lovgrundlag

Tilladelsen er givet efter vandforsyningsloven §§ 20-22 (LBK nr. 1149 af 28. oktober 2024).

Erstatningsbestemmelser

Efter vandforsyningslovens § 23 er ejeren af vandindvindingsanlægget erstatningspligtig for skader, der under anlæggets etablering og drift voldes i bestående forhold som følge af forandringer i vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne.

Ansøgning

Viborg Kommune har modtaget ansøgning om fornyet tilladelse til at indvinde overfladevand fra Nørreå til markvanding på matriklerne nævnt vilkår 2, med et samlede areal på 95 ha som kan vandes. Der søges samlet om 80.000 m³ mod tidligere tilladte indvindingsmængde på 60.000 m³. Der er i gennemsnit indvundet ca. 47.500 m³ over de sidste 6 år, mens der er indvundet 56.000 m³ det højeste indvindingsår i perioden. Viborg Kommunes vurdering at en fornyelse af eksisterende tilladelse vil være tilstrækkelig. Der meddeles derfor tilladelse til at indvinde 60.000 m³ med denne afgørelse.

Beskrivelse af anlæg

Indtag : Pumpebrønd med indtag fra afløbsgrøft

Pumpe : Caprari centrifugal pump, type HV 50/3-C 30 hk/22 kW
ydelse 50 m³/time ved 100 mVS

Spredningsanlæg : Nedgravede jordledninger med hydranter til Bording
vandingsmaskine

Drivmiddel : El

Timeforbrug : 53 m³ ved varierende dysestørrelse og dysetryk på ca. 40
mVS

Målemetode : Timetæller

Kommunens vurdering

Vandforsyningsloven

Formålet med vandforsyningsloven er blandt andet at sikre, at udnyttelsen og den dertil knyttede beskyttelse af vandforekomster sker efter en samlet planlægning og efter en samlet vurdering.

Miljømål, naturbeskyttelseslov og international naturbeskyttelse

I henhold til bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, skal kommunen vurdere, om ansøgninger om tilladelse til indvindingen i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ansøgningen skal i så fald konsekvensvurderes, og der kan ikke meddeles tilladelse, hvis konsekvensvurderingen viser, at projektet vil skade internationale beskyttelsesområder. Nørreå er en del af Habitatområde nr. 30 "Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal". Den yderste del af Randers Fjord er en del af Habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". I denne sammenhæng kan følgende arter være relevante: odder, blæklampret, flodlampret, havlampret og stavsild, samt naturtyperne: vandløb med vandplanter, flodmundinger, mudder- og sandflader og strandenge.

Nørreå afvander Gudenå og ender i Randers Fjord som også er en del af, Fuglebeskyttelsesområde nr. 15 "Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del" samt Ramsarområde nr. 11 "Dele af Randers og Mariager Fjorde med tilgrænsende havområde". I denne sammenhæng kan følgende arter være relevante: fjordterne, splitterne, havterne, dværgterne og klyde.

Det vurderes, at tiltag med at bruge filter sikrer at larver og nymfer ikke suges ind, og at bestandene derfor ikke påvirkes. Flagermus kan også være tilstede ved Nørreå. Det vurderes, at flagermusene ikke påvirkes af støj fra pumpen, pga. pumpeens placering.

Indvindingen vurderes ikke – på grund af afstanden og projektets begrænsede karakter - hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre planer, at påvirke bevaringsstatus for udpegningsgrundlag i Natura 2000-netværket eller Natura 2000-områders integritet væsentligt.

Nørreå er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og de vandløbsnære arealer, der grænser op til Nørreå, er også beskyttede. Da projektet ikke indebærer arbejde i beskyttede naturtyper, og indvinding i vandløbet ikke involverer arbejde i Nørreå's profil, vurderer Viborg kommune, at projektet ikke medfører en tilstandsændring af beskyttet natur og derfor ikke kræver en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Indvindingen fra stationen ligger i beskyttede mose, mens afløbsgrøfter ligger i beskyttet eng. Ansøger oplyser, at afvandingsgrøfterne de sidste 30-40 år er blevet vedligeholdt regelmæssigt, og at oprenset materiale bliver fjernet.

Vandløbsmålsætning

Nørreå er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den

nuværende tilstand for strækningen op- og nedstrøms indvindingspunktet er:

Nørreå

Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Moderat økologisk tilstand
Kemisk tilstand: Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer	God kemisk tilstand God økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, planter (makrofyter):	Ukendt
Økologisk tilstand/potentiale, smådyr (bentiske invertebrater):	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand eller potentiale, alger (fytobenthos):	Ukendt
Økologisk tilstand/potentiale, fisk:	Ukendt tilstand

Vandindvindingen fra Nørreå i vandingssæsonen vurderes ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer i vandløbet. Der forventes ikke en påvirkning på vandspejlet, idet der samlet maksimalt indvindes 13,8 l/s, mod Nørreås medianminimumsvandføring på ca. 2.600 l/s.

Mulig kumulativ effekt i forhold til indvindingen

Ansøger har ansøgt om at indvinde vand ved Nørreå. Viborg Kommune er udover behandlingen af denne tilladelse bekendt med 5 andre indvindinger. Anlæg 63905, 60930, 60931 og anlæg 60925, som årligt har en godkendt indvinding på henholdsvis 41.000 m³, 18.000 m³, 7.000 m³ og 40.000 m³.

Den samlede årlig indvinding er 166.000 m³. Ved en pumpeydelse på 50 m³/t vil den samlede indvinding for Nørreå være ca. 68 l/s hvilket vil være svare til ca. 2,7 % af Nørreås Sommermedianminimum.

Da det ansøgte udgør en så begrænset delmængde af vandet i Nørreå samt at tilladelsen er tidsbegrænset med udløbet i 2035, vurderes det at tilladelse kan meddelelse uden at det forhindrer muligheden for målopfyldelsen i vandløbet.

Kommuneplan

Projektet er beliggende inden for et område, der i kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget til naturbeskyttelsesområde, bevaringsværdigt landskab og lavbundsareal. Projektet vurderes ikke at være i strid med udpegningerne.

Indgreb i naturområder, der ændrer arealernes naturtilstand, tillades kun, hvis det samlede resultat bliver forbedrede levevilkår for det naturlige dyre- og planteliv. Anlægsarbejde tillades ikke i naturområder og økologiske forbindelseslinjer, hvis det indebærer en forringelse af de naturmæssige værdier, der ligger til grund for udpegningen, herunder forringer muligheden for at skabe nye eller udvide eksisterende økologiske forbindelseslinjer. Som beskrevet ovenfor vurderes det, at projektet ikke vil medføre en forringelse af naturværdierne.

Okkerlov

Der er registreret okkerpotentielle områder af klasse 1 på begge sider af Nørreå. Okkerpotentielle områder er omfattet af lov om okker, og klasse 1 betyder, at der er stor risiko for okkerudvaskning. Projektet indebærer ikke en sænkning af grundvandsspejlet, da indvindingen fra kanalerne er styret af Nørreå, og det vurderes derfor, at der ikke er risiko for udvaskning af okker i forbindelse med

projektet. (Lov nr. 180 om okker af 8. maj 1985 jf. lovbekendtgørelse nr. 934 af 24. september 2009)

Samlet vurdering

Viborg Kommune vurderer dermed, at projektet ikke påvirker natur og miljø negativt.

Vurdering af virkning på miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Det ansøgte vandingsanlæg til vanding af landbrugsafgrøder falder ind under bekendtgørelsens bilag 2, pkt. 1c: Vandingsprojekter.

Det er vurderet at der i oplandet til Nørreå, er tilstrækkelige vandressourcer til indvinding af 60.000 m³ overfladevand.

Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at indvindingen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Udkast til afgørelsen har været i 14 dages høring hos berørte parter. Bemærkninger er indarbejdet i denne tilladelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Høringer og afgørelser - Viborg Kommune](#) dags dato.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Hvis der er spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. nr. 87875574 eller mail dalar@viborg.dk.

Med venlig hilsen

Dave Larsen
Miljøteknolog

Bilag:

- 1. Oversigtskort**
- 2. Klagevejledning**

Kopi til:

- Miljøstyrelsen – lokal, ojl@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, def@entoweb.dk
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Sportsfiskerforbundet, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, ajj-7600@webspeed.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Landboforeningen Midtjylland, map@lmo.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Fiskeridirektoratet, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Forbrugerrådet Tænk, fbr@fbr.dk

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via Klageportalen, som du finder et link til her: [Miljø- og Fødevareklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](https://naevneneshus.dk) Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk, hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via Klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kommunen i Klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager der i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebynet tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebynet, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnets afgørelser kan ikke anbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter vandforsyningsloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.